

The page is decorated with watercolor-style daisy flowers in the corners. Top-left: Yellow triangle and daisies. Top-right: Daisies. Bottom-left: Daisies. Bottom-right: Daisies and green triangle. Center text is black on white background.

NABÍDKOVÝ KATALOG

SEVER HRADEC KRÁLOVÉ

KRÁTKODOBÉ VZDĚLÁVACÍ LEKCE PRO

2. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

školní rok 2025/26

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍCH LEKCÍ

Lekce jsou zaměřené na poznávání přírody, ochranu životního prostředí a udržitelný způsob života, ale také na zlepšování vztahů ve skupině. V lekcích se zaměřujeme na mezipředmětový přístup k dané problematice a na interaktivní metody. V široké škále využíváme prvků kooperativního vzdělávání, simulačních a diskusních aktivit a dalších aktivních forem výuky. Obsah vychází z osnov jednoho či více předmětů. Cílem lekcí je žáky nejen informovat, ale formou konkrétního prožitku v nich vzbudit zájem o danou tematiku.

Lekce lze dobře využít při realizaci ŠVP, naplňují zejména vzdělávací oblasti: Člověk a příroda, Člověk a společnost a Jazyk a jazyková komunikace, Etická výchova a dále průřezová témata: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a dílčím způsobem i Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana.

OBSAH

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍCH LEKCÍ	3
CENY LEKCÍ A PODMÍNKY REALIZACE	4
OBJEDNÁVKA, INFORMACE	5
VÝUKOVÉ LEKCE	6
• VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE	7
• VÝUKOVÉ PROGRAMY TERÉNNÍ	13

CENY A PODMÍNKY REALIZACE

Ceny vzdělávacích lekcí

- 90 min / 70 Kč
- 135 min / 80 Kč
- 180 min / 90 Kč
- 210 - 240 min / 100 Kč

POZOR!

- **Výukové lekce realizujeme pro min. 15 žáků.** Je-li žáků méně, je třeba **chybějící částku doplatit. Maximální počet žáků**, na jednu lekci je **25**. Při jiných počtech žáků je třeba konzultace s námi předem.
- Na 2. stupni ZŠ **nerealizujeme lekce kratší 90 minut.**

Místo realizace

Vnitřní výukové lekce realizujeme přednostně ve středisku SEVER (adresa viz další stránka), po dohodě ve vaší škole nebo na školní zahradě, podmínky viz PLATBY A CESTOVNÍ NÁKLADY.

POZOR - výjezdy mimo Hradec Králové:

- vyjíždíme pouze pokud **existuje vhodné dopravní spojení tam i zpět**,
- realizace alespoň **dvou výukových programů (2x 90 min)** nebo **jednoho o minimálním rozsahu 180 minut.**

Platby, cestovní náklady

- **Převodem na účet dle vystavené faktury** (uveďte e-mailovou adresu pro zaslání)
- **Na vyžádání** můžete platit hotově
- **Způsob platby uveďte do poznámky v objednávce**
- **Cestovní náklady** - dle skutečných nákladů, **min. 150 Kč** (platí pro všechny realizace mimo střediska SEVER, včetně realizací v Hradci Králové)

S sebou

Vhodné oblečení a obuv nebo **přezůvky dovnitř**, **pláštěnku** do terénu, dle uvážení lahev s pitím a svačinu.

OBJEDNÁVKA A INFORMACE

Objednávky

Výukové programy i projektové dny objednávejte prostřednictvím rezervačního systému na www.ekoseverhk.cz.

Začátek realizace přizpůsobíme vašim potřebám – jiný čas, než nabízí rezervační systém, uveďte do poznámky.

Realizační tým

- Karin Richterová - karin.richterova@ekologickavychova.cz
- Lenka Hronešová (zástup v případě nutnosti)

Kde nás najdete

SEVER – Hradec Králové

Pražská třída 1/46 – vchod z ulice Zelené
500 04 Hradec Králové-Kukleny

VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE

Jaké najdeme v přírodě vztahy a souvislosti? Co potřebují k životu živočichové a rostliny? Jak ovlivňuje člověk přírodu v místě i ve světě? Jak ovlivňuje příroda náš život? Obejde se člověk bez přírody? Můžeme pro ni udělat něco dobrého? Co způsobuje změny klimatu a jaké to má důsledky? Můžeme změny klimatu ovlivnit?

Tyto a další otázky si budeme klást a společně na ně hledat odpovědi v našich lekcích.

Lekce je možno objednat samostatně, **pro větší vzdělávací dopad však preferujeme pro stejnou skupinu žáků objednání více lekcí.**

REALIZACE probíhá přednostně ve středisku SEVER, po dohodě ve vaší škole nebo na školní zahradě. **Možnosti výjezdu mimo středisko viz stránka 4 - CENY A PODMÍNKY REALIZACE.**

VÝUKOVÉ LEKCE

Vnitřní výukové lekce

- Výukové programy
- Simulační hry

Výukové programy terénní

VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE

VÝUKOVÉ PROGRAMY

LES – PŘÍRODNÍ RESTAURACE /6.–7.tř. /90 min

Program ukazuje jednoduchým způsobem potravní vztahy v ekosystému smíšeného lesa. Žáci se prostřednictvím kooperativní aktivity seznámí s pojmem potravní řetězec a uvědomí si důležitost všech složek v ekosystému. Vzájemné vztahy jsou demonstrovány pomocí provázkové „pavučiny vztahů“. Tato pavučina je pro žáky názornou pomůckou, díky níž mohou sledovat dalekosáhlé důsledky nepromyšleného jednání člověka v rámci přírodního ekosystému.

V programu: Potravní řetězec, Životní cyklus zvířat a rostlin, „Vlněné vztahy“ – společné vytvoření potravní sítě.

ŽIVOT NA LOUCE /6.–7.tř. /90 min

Pole, louky a pastviny jsou tzv. kulturní krajinou. Na louce nenajdeme jen srnky, ale i spoustu dalších zajímavých živočichů a rostlin, žijících zde ve vzájemných interakcích s rostlinami a živočichy z přilehlých biotopů, ale i s člověkem. Dozvíme se, co si máme představit pod pojmy „intenzivní“ a „přírozené“ hospodaření a jak obhospodařuje krajinu biozemědělec.

V programu: Louka plná života – živé obrazy, Jde o život – sestavování potravních řetězců, Možnosti řešení a další.

LESY V OHROŽENÍ /6.–7.tř. /90 min

Co ohrožuje naše lesy? Můžeme je nějak chránit? A jak? Pojďme si to společně vyzkoušet. V pracovních skupinách stanovíme funkce lesa a z předložených informací vyvodíme nebezpečí, která ovlivňují zdárné fungování lesního ekosystému. V závěru programu společně vymyslíme řešení, která by tato ohrožení odstranila nebo alespoň zmírnila. Zjistíme také, že rozhodně nemůžeme nechat stranou probíhající klimatické změny.

V programu: Funkce lesa – práce ve skupinách, Choroby stromů – učení z příběhů, Základní mechanismy ohrožující lesy v ČR.

CO SKRÝVAJÍ POTRAVINY? /6.–7.tř. /90 min

Žáci se seznámí s původem potravin, které denně kupujeme a konzumujeme, a naučí se zhodnotit jejich dopad na životní prostředí. Osvojíme si pojmy ekologické zemědělství, značka BIO, Fair trade, Klasa, a pomocí jednotlivých aktivit zjistíme, odkud potraviny pocházejí, jaké je jejich složení a jak si správně vybrat vhodnou potravinu a nenechat se přitom zlákat reklamou. Pojďte s námi zkusit nakupovat odpovědně!

V programu: Odkud pocházejí? Víme, co jíme? Značky na potravinách. Každé „éčko“ není špatné „éčko“.

VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE

VÝUKOVÉ PROGRAMY

VODA – NEJVĚTŠÍ ZÁVISLOST /6.–9.tř. /90 min

Odkud voda pochází? Máme ji neomezené množství? Dovedeš spočítat svou spotřebu vody za je den den? Jaká asi bude průměrná spotřeba vody žáka ve tvé třídě v porovnání se spotřebou občana v České republice? Co potřebuješ znát za pojmy a data, abys spočítal, kolik bude tvou rodinu stát koupel ve vaně? Pojď se na chvíli stát občanem jiné země a vyzkoušej si, jestli zvládneš vyjít s množstvím přidělené vody. Jaké ekologické problémy spojené se zásobou vody tíží svět? S některými se seznámíš a budeš moci zaujmout stanovisko k tomu, zda mají v budoucnosti řešení.

V programu: Voda v domácnosti, vodné a stočné, Kolik stojí plná vana vody? Pitná voda jako přepych.

NECH BROUKA ŽÍT /6.–9.tř. /90 min

Prostřednictvím kooperativních a diskusních aktivit žáci objevují problematiku vymírání druhů. Co člověk způsobuje v přirozeném prostředí živočichů a rostlin? Jak a proč jsou druhy chráněné? Proč zrovna tento druh živočicha vyhynul? Nastartujme kampaň na záchranu ohroženého druhu! Staneme se na chvíli reportéry, kteří pomohou věci napravit. Pojďme ostatním ukázat, že to má smysl.

V programu: Není brouk jako brouk – získávání maskotů programu, Co mají společného – tvorba skupin, Červená a Černá kniha, Reportéři – tvorba reklamního sloganu a graficky poutavé vizitky, Broučí stezka – průběžná evaluační aktivita týmů.

ZELENÁ ENERGIE /6.–9.tř. /90 min

Prostřednictvím tohoto programu se žáci dozvědí, jak a z čeho se získává energie a jak tato činnost ovlivňuje životní prostředí. Vysvětlíme si důležité pojmy jako: obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie nebo udržitelná spotřeba energie. Na různých příkladech a aktivitách si ukážeme, jak lze šetřit energií vlastními silami při každodenních činnostech.

V programu: Vliv získávání energie na ŽP, Obnovitelné a neobnovitelné zdroje surovin a energie, Tvorba a prezentace posteru.

ŽIJEME SPOLEČNĚ /6.–9.tř. /90 min

Po pádu komunismu se naše hranice otevřely jiným národům a kulturám, ale vlastně o nich nic nevíme. Tento program se snaží přiblížit život a kulturu některých zemí a tím i pozitivně působit proti xenofobii. Upozorňuje na to, že odlišnost není vždy špatná a že se vzájemně můžeme leccemu přiučit. Např. tzv. přírodní národy a státy s nižším HDP na osobu mají daleko menší ekologickou stopu než vyspělé státy.

V programu: Etnikum, kultura a ekologie – skládání pojmů, „Přírodní národy“ – soubor pocitových aktivit založených na vnímání barev, zvuků a tvarů (např. vyjádření živlů vyluzováním zvuků pomocí přírodního materiálu, vybarvování mandal apod.), co je Ekologická stopa?

VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE

VÝUKOVÉ PROGRAMY

100 LIDÍ, 100 CHUTÍ /8.–9.tř. /135 min

Je chuť opravdu tím hlavním, co rozhoduje o tom, co jíme? Program představí specifické stravovací návyky, a především objasní motivaci lidí, kteří se rozhodnou stravovat „jinak“. Důraz je kladen na environmentální, etické a globálně-sociální souvislosti a seznamuje žáky s příklady environmentálně příznivého stravování, u kterého sami hodnotí, jestli jsou jim blízké či ne a jak je popřípadě mohou zahrnout do svého každodenního života.

V programu: Vegetariánství, veganství (a další), diskusní aktivity.

KLIMATICKÁ ZMĚNA A MĚSTO /8.–9.tř. /90 min + přesun ven

V první části programu se zaměříme na obecné informace o klimatické změně – žáci si zmapují, jaká fakta znají a následně si informace potvrdí, případně doplní další. V druhé části půjdeme zmapovat adaptační a mitigační opatření do okolí školy a žáci navrhnou další možná zlepšení.

V programu: Seznámení s klimatem, základními fakty o globálním oteplování a mitigačních a adaptačních opatřeních – kritické myšlení – práce s pracovním listem a informacemi – samostatná práce žáků.

Termín: duben, květen, červen, září, říjen (v případě pěkného počasí)

Poznámka: V programu jsou využita klimatická data pro Hradec Králové, je ale možné se domluvit na úpravě přímo pro vaši obec.

VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE

VÝUKOVÉ PROGRAMY

GLOBALNÍ PROBLÉMY A MY /6.–9.tř. /90 min

Ovlivníme kácení tropických deštných pralesů? Souvisí spolu chudoba a vyčerpání přírodních zdrojů? Formou diskusních a kooperativních aktivit jsou žáci seznámeni s globálními problémy a hledají možnosti jejich řešení. Program si klade za cíl poskytnout informace o souvislostech mezi globálními problémy a člověkem a pokusí se vytvořit pocit spoluzodpovědnosti za stav světa.

V programu: Co je globální problém, Globingo, udržitelný rozvoj – charakteristika, podmínky.

CO S ODPADY? /6.–9.tř. /90 min

Tento program žákům ukazuje, odkud lidé berou materiál na své výrobky, jaký vliv má tato činnost na životní prostředí a proč je nejlepším odpadem „žádný odpad“. Žáci se blíže seznámí s významem pravidla 3R (redukce, reuse, recyklace) a v simulační hře aktivně vystoupí jako zapálení zástupci spaloven nebo skládek. Na konci programu žáci sami odvodí odpověď na nelehkou otázku, „Co s odpady?“ aneb jakými způsoby s odpady nejlépe nakládat.

V programu: Horká židle – simulační aktivita týkající se problematiky skládek a spaloven, praktické třídění odpadu, předcházení vzniku odpadu, pyramida „Co s odpady?“

VNITŘNÍ VÝUKOVÉ LEKCE

SIMULAČNÍ HRY

U JEZERA /6.–9.tř. /180 min

Hra U JEZERA (autor neznámý) simuluje proces užívání společného přírodního zdroje – vody několika podniky rozmístěnými kolem jezera. Hráči jsou řediteli podniků a jejich úkolem je zajistit pro svůj podnik co největší zisk. Každé kolo musí udělat jedno z pěti rozhodnutí, jak se zachovají vůči místnímu vodnímu bohatství. Cílem hráčů je hospodařit v rámci pravidel, komunikovat a vyjednávat strategie. Jakou máme zrovna kvalitu vody? Jak se zachová náš ředitel? Po hře probíhá diskuse, která nám umožní sdělit si navzájem nejen silné zážitky ze hry, ale umožní nám společně diskutovat o hlubších souvislostech této problematiky.

JAK SE ŽIJE V PODNEBÍNĚ? /8.–9.tř. /135 min

Simulační hra, která představuje, jaké jsou očekávané dopady změny klimatu v ČR, a jaká adaptační opatření je možné realizovat na místní úrovni. Hráči se stávají zástupci obce, kteří se každý rok rozhodují, zda a do jakých adaptačních opatření jejich obec bude investovat. Poté sledují, jestli jim opatření pomohlo vyrovnat se s dopady klimatické situace, které však nelze předvídat. Na konci je diskuse, kde si žáci sdělí své pocity, strategie a výsledky hry.

NEVIDITELNÁ RUKA TRHU /8.–9.tř. /180 min

Simulační hra NEVIDITELNÁ RUKA TRHU (autor: Christ Church, Christian Aid) se odehrává na trhu za přítomnosti rozvinutých i rozvojových zemí. Hráči pracují v několika skupinách, ve kterých vystupují v roli obchodníků. Cílem hráčů je hospodařit se společnými surovinami a počátečním majetkem tak, aby byli na konci hry nejbohatší. Ve své podstatě se jedná o hru, která ukazuje, jaký má současný obchodní systém vliv na rozvoj v rozvinutých a rozvojových zemích a na čerpání surovin. Po hře probíhá diskuse, která skupinám umožní sdělit si navzájem nejen silné zážitky a použité strategie, ale umožní nám společně diskutovat o hlubších souvislostech této problematiky.

Apartmány /8.–9.tř. /135 min

Simulační hra zaměřená na problematiku čím dál více aktuálního tématu OVERTURISMU. Žáci, v určených rolích, sehraji veřejnou diskuzi občanů malé obce nacházející se v Krkonoších. Po diskuzi následuje referendum, při kterém rozhodnou, zda obec prodá či neprodá svůj pozemek na stavbu apartmánů. Žáci zastávají různé názory, které při setkání prezentují a diskutují s ostatními. Ke konci hry probíhá hlasování – referendum o prodeji pozemku. Na závěr se žáci dozví konkrétní příklady dopadů výstavby apartmánového bydlení, overturismu a zkusí navrhnout řešení.

VÝUKOVÉ PROGRAMY TERÉNNÍ

Realizace dle počasí, nejdříve duben, obvykle květen - červen a září - říjen

ŠEST POKLADŮ /6.–9.tř. /180 min

Poklad může být něco, co je nám drahé, máme to rádi, nemusí být vždycky hmotný a nemusí se dát vyčíslit pouze penězi. Někdy přijdeme na to, že něco, o čem jsme si nikdy nemysleli, že je to poklad, oceníme, až když to ztratíme. Dnes se formou badatelských a prožitkových aktivit seznámíme s 6 poklady z mnoha, které se nacházejí v přírodní památce Na Plachtě. Dozvíme se také, jak je třeba postupovat, aby tyto poklady byly zachovány pro budoucnost.

V programu: Biodiverzita bezlesí, badatelské aktivity na louce, seznámení s vodními živočichy v tůních.

Poznámka: Sraz na hrázi rybníka Plachta – MHD č. 1 nebo 2 (zastávka Na Plachtě).

PUTOVÁNÍ ŘÍČNÍ KRAJINOU /6.–9.tř. /210–240 min

V průběhu programu se teoreticky a zejména prakticky seznámíme s jedním z nejkrásnějších úseků Přírodního parku Orlice. Představíme si některé prvky říční krajiny a její fungování a zjistíme, jak zásadní význam pro krajinu i člověka má. Prostřednictvím rolové hry (8.–9.tř.) si vyzkoušíme možnosti různých úhlů pohledu na danou problematiku.

V programu: říční niva, biodiverzita, záplavová oblast, trvalé travní porosty, lužní les, funkce řeky, vývoj říční krajiny.

Poznámka: Sraz v Blešně – vlakové spojení Hradec Králové – Blešno (odjezd po 8 hod.), zpět Blešno – Hradec Králové.

Je třeba vzít s sebou peníze na cestu vlakem tam a zpět.

SEVER Hradec Králové

2. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

2025/2026

Výukové lekce jsou realizovány za finanční podpory města Hradec Králové, Královéhradeckého kraje a Státního fondu životního prostředí.

